

CELE KSZTAŁCENIA I KRYTERIA SUKCESU NA ZAJĘCIACH JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE CZWARTEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE		
<p>Osiągnięcia w zakresie czytania utworów literackich, zgodne z Podstawą Programową. Uczeń: 1) omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji; 2) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach; 3) rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, hymn, opowiadanie i powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, <i>fantasy</i>; 4) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, apostrofę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje; 5) omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motto, puenty, punktu kulminacyjnego; 6) rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę i refren; 7) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność; 8) charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach; 9) rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze; 10) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy; 11) określa tematykę oraz problematykę utworu; 12) wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne; 13) nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst; 14) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach; 15) przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia; 16) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach oraz określa wartości ważne dla bohatera.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
LITERATURA PRZEDMIOTU	Rozumiem przeczytane wiersze, lektury oraz inne teksty omawiane na zajęciach.	Potrafię powiedzieć, o czym jest tekst. Potrafię wskazać bohaterów tekstu. Znam i rozumiem środki artystyczne użyte w tekście. Wiem, czym jest: <ul style="list-style-type: none"> - epitet - porównanie - metafora - personifikacja - ożywienie - onomatopeje - zdrobnienie

		<ul style="list-style-type: none"> - zgrubienie - apostrofa - pytanie retoryczne - powtórzenie <p>Potrafię interpretować przeczytany tekst.</p> <p>Omawiam wydarzenia przedstawione w tekście.</p> <p>Potrafię wskazać w tekście oraz opisać podmiot liryczny/ narratora.</p> <p>Wiem, co to wątki główne i poboczne oraz wskazuję je w tekście.</p>
BUDOWA UTWORU LITERACKIEGO	Potrafię scharakteryzować budowę przeczytanego tekstu.	<p>Potrafię określić gatunek tekstu literackiego.</p> <p>Znam różnice pomiędzy baśnią, legendą, hymnem, opowiadaniem i powieścią.</p> <p>Wskazuję tytuł, podtytuł, motto, puentę oraz punkt kulminacyjny w tekście.</p> <p>Wiem, czym jest strofa, rym oraz wers. Potrafię określić narrację w utworze.</p>
DOSTRZEGANIE WARTOŚCI W TEKŚCIE ORAZ KRYTYCZNE MYŚLENIE	Potrafię wyrazić opinię na temat tekstu.	<p>Potrafię nazwać emocje, które odczuwam po przeczytaniu tekstu.</p> <p>Umiem zinterpretować przeczytany tekst.</p>

		<p>Potrafię określić bohaterów pozytywnych oraz negatywnych.</p> <p>Dostrzegam dosłowne oraz przenośne znaczenia w tekście.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie odbioru tekstów kultury, zgodne z Podstawą Programową. Uczeń: 1) określa temat i główną myśl tekstu; 2) dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie); 3) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych; 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy; 5) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia; 6) dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny); 7) świadomie i z uwagą odbiera filmy oraz spektakle, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
POWIĄZANIA W TEKŚCIE	Potrafię podać podstawowe informacje o tekście.	<p>Umiem określić temat tekstu.</p> <p>Potrafię wskazać wstęp, rozwinięcie oraz zakończenie w tekście.</p> <p>Potrafię omówić najważniejsze informacje, które są obecne w tekście.</p>
TEKSTY KULTURY	Zauważam powiązania pomiędzy literaturą a innymi tekstami kultury.	<p>Potrafię określić, czym są teksty kultury.</p> <p>Umiem przedstawić przeczytany tekst poprzez rysunek bądź inną pracę twórczą.</p>
KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE		
<p>Osiągnięcia w zakresie gramatyki języka polskiego, zgodne z Podstawą Programową: Uczeń: 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście; 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych; 3) dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to,</p>		

konstrukcje z się; rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście; rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie); 6) określa funkcje wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach; 7) rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące oraz stosuje je, uwzględniając cel wypowiedzi; 8) rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: równoważniki zdań; rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej;

zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
CZĘŚCI MOWY	Rozpoznaję części mowy i potrafię je odmienić.	<p>Wiem, czym są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rzeczowniki - czasowniki - przymiotniki - przysłówki - przyimki - spójniki <p>oraz potrafię wskazać je w zdaniu.</p> <p>Wiem, które części mowy są odmienne i potrafię je odmienić.</p> <p>Wiem, czym są bezosobowe formy czasownika.</p> <p>Potrafię wymienić przypadki chronologicznie i z pamięci.</p>
CZĘŚCI ZDANIA	Nazywam części zdania.	Potrafię wskazać podmiot i orzeczenie w zdaniu.
WYPOWIEDZENIA	Określam rodzaje i typy wypowiedzeń.	<p>Wiem, co to wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące, pytające oraz potrafię je stosować.</p> <p>Rozpoznaję równoważniki zdań oraz potrafię je tworzyć.</p>

--	--	--

Osiągnięcia w zakresie zróżnicowania języka, zgodne z Podstawą Programową:

Uczeń: 1) wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego; 2) używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej; 3) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi; 4) rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie jego funkcje w tekście; 5) dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; 6) zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.

zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
JĘZYK MÓWIONY I PISANY	Potrafię tworzyć wypowiedzi odpowiednie do sytuacji.	<p>Wskazuję różnice pomiędzy językiem pisanim a mówionym.</p> <p>Używam słownictwa odpowiedniego do sytuacji komunikacyjnej.</p> <p>Wiem, czym są wyrazy wieloznaczne i potrafię wskazać ich przykłady.</p>

Osiągnięcia w zakresie komunikacji językowej i kulturze języka, zgodne z Podstawą Programową:

Uczeń: 1) identyfikuje tekst jako komunikat; 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi; 3) określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi; 4) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała); 5) rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów; 6) stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi; 7) rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
--------	----------------------	------------------

KOMUNIKACJA JĘZYKOWA	Rozumiem komunikaty językowe.	<p>Wiem, czym jest komunikat.</p> <p>Potrafię określać i charakteryzować odbiorcę i nadawcę wypowiedzi.</p> <p>Rozróżniam werbalne oraz niewerbalne środki komunikacji. Wiem, czym jest głoska, litera.</p> <p>Potrafię odpowiednio akcentować wypowiedzi oraz wyrazy. Poprawnie dzielę wyraz na sylaby.</p> <p>Potrafię intonować wypowiedź ze względu na cel wypowiedzi.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie ortografii i interpunkcji, zgodne z Podstawą Programową: Uczeń: 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni; 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
ORTOGRAFIA	Znam reguły pisowni wyrazów.	<p>Potrafię zapisywać poprawnie wyrazy z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ó i u -zaczynające się wielką literą - z rz i ż - z ch i h <p>Umiem zapisywać <i>nie</i> z częściami mowy.</p>
INTERPUNKCJA	Poprawnie używam znaków interpunkcyjnych.	<p>Wiem, kiedy używać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kropki - przecinka - znaku zapytania - wykrzyknika - cudzysłowu

		<ul style="list-style-type: none"> - dwukropka - średnika - nawiasu
TWORZENIE WYPOWIEDZI		
<p>Osiągnięcia w zakresie elementów retoryki , zgodne z Podstawą Programową: Uczeń: 1) uczestniczy w rozmowie na zadany temat; 2) rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; 3) tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; 4) zna zasady budowania akapitów i rozumie ich rolę w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi; 5) dokonuje selekcji informacji;</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
WYPOWIEDZI	Potrafię tworzyć poprawne i spójne wypowiedzi.	<p>Tworzę logiczną, popartą faktami wypowiedź. Potrafię tworzyć argumenty, które wykorzystuję w swojej wypowiedzi.</p> <p>Moje wypowiedzi zawierają wstęp, rozwinięcie i zakończenie.</p> <p>Wiem, jak stosować akapity.</p> <p>Potrafię przekazać najważniejsze informacje o przeczytanym tekście.</p>
<p>Osiągnięcia w zakresie mówienia i pisania, zgodne Podstawą Programową: Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, życzenia; 2) wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz; 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu; 4) redaguje notatki; 5) opowiada o przeczytanym tekście; 6) tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji; 7) rozróżnia współczesne formy komunikatów i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej; 8) wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu

<p>PISANIE</p>	<p>Potrafię tworzyć wypowiedzi pisemne.</p>	<p>Potrafię poprawnie napisać dialog.</p> <p>Potrafię napisać opowiadanie, które zawiera tytuł, wstęp, rozwinięcie z punktem kulminacyjnym oraz zakończenie.</p> <p>Umiem stworzyć opis obrazu, filmu, przeżyć wewnętrznych.</p> <p>Potrafię wskazać najważniejsze elementy tekstu kultury.</p> <p>Potrafię napisać list: wskazać adresata, użyć apostrofy (zwrotu do adresata) oraz zwrotów charakterystycznych dla listu.</p> <p>Potrafię napisać sprawozdanie.</p> <p>Wiem, czym jest dedykacja i potrafię wskazać ją w tekście.</p> <p>Potrafię napisać podziękowanie, zaproszenie, życzenia, stosując typowe dla tych wypowiedzi zwroty.</p> <p>Potrafię samodzielnie stworzyć notatkę na zajęciach.</p> <p>Umiem napisać opowiadanie nawiązujące do przeczytanego tekstu.</p>
<p>MÓWIENIE</p>	<p>Potrafię tworzyć wypowiedzi ustne.</p>	<p>Umiem opowiedzieć, o czym jest przeczytany tekst, a moja wypowiedź jest spójna i logiczna.</p> <p>Potrafię recytować utwory z pamięci.</p>

		Mówię głośno i wyraźnie, poprawnie akcentuję wyrazy.
SAMOKSZTAŁCENIE		
<p>Osiągnięcia w zakresie samokształcenia, zgodne z Podstawą Programową. Uczeń: 1) doskonali ciche i głośne czytanie; 2) doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji; 3) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje; 4) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz <i>on-line</i>); 5) korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich; 6) rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji; 7) rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi; 8) poznaje życie kulturalne swojego regionu.</p>		
zakres	cele w języku ucznia	kryteria sukcesu
SAMOKSZTAŁCENIE	Samodzielnie poszerzam swoją wiedzę.	<p>Ćwiczę głośne i ciche czytanie.</p> <p>Potrafię korzystać z różnych źródeł informacji (książki, podręczniki, encyklopedie, słowniki, filmy, Internet).</p> <p>Potrafię korzystać z zasobów bibliotecznych.</p> <p>Korzystam ze słowników języka polskiego.</p> <p>Potrafię poddać krytyce oraz wyrazić swoją opinię na temat zasłyszanej informacji.</p> <p>Uczęszczam na wydarzenia kulturalne (spektakle, pokazy filmowe, wystawy) w swoim mieście.</p>